

***Hypocaccus (Nessus) hungaricus* – nový druh mrcinára pre Slovensko
(Coleoptera: Histeridae)**

***Hypocaccus (Nessus) hungaricus* – newly reported from Slovakia
(Coleoptera: Histeridae)**

Tomáš LACKNER

Bavarian State Collection of Zoology, Münchhausenstraße 21, 81247 Munich,
Germany; e-mail: lackobelansky@mac.com

Faunistics, Coleoptera, Histeridae, *Hypocaccus (Nessus) hungaricus*, Slovakia

Abstract. *Hypocaccus (Nessus) hungaricus* Lackner et Seres, 2018 is reported from Slovakia: Somotor for the first time.

Na území strednej Európy (Slovensko, Česká republika, Poľsko, Maďarsko, Rakúsko, Nemecko a Švajčiarsko) sa v súčasnosti nachádza 5 druhov podrodu *Nessus* Reichardt, 1932 rodu *Hypocaccus* C. Thomson, 1867: *H. (N.) controversus* G. Müller, 1937, *H. (N.) curtus* (Rosenhauer, 1847), *H. (N.) hungaricus* Lackner et Seres, 2018, *H. (N.) rubripes* (Erichson, 1834) a *H. (N.) rufipes* (Kugelann, 1792) (Lackner & Seres 2018). Okrem zo susedného Maďarska (s pochybnými údajmi i z Rakúska) nedávno popísaného nidikolného druhu *Hypocaccus (Nessus) hungaricus* sa zvyšné vyskytujú na rozkladajúcich sa organických látkach, kde prenasledujú larvy múch. Druh *Hypocaccus (Nessus) hungaricus* (obr. 1) sa normálne vyskytuje v podzemných hniezdach sysľa pasienkového (*Spermophilus citellus* (Linnaeus, 1766)); ojedinelé nálezy sú aj zo zemných pascí so syrovou návnadou či náhodný nález z mraveniska (Lackner & Seres 2018). Od morfológicky i podľa molekulárnych znakov (T. Lackner, nepublikované údaje) blízko príbuzného druhu *Hypocaccus (Nessus) rufipes* (obr. 2) sa odlišuje viac hranatým tvarom tela (*H. (N.) rufipes* je viac zaoblený), rovnobežnejšími stranami štítu (u *H. (N.) rufipes* sa štít viac zbieha dopredu), hrubšie a hustejšie bodkovaným štítom (u *H. (N.) rufipes* je štít jemnejšie a roztrúsenejšie bodkovaný), sfarbením vrchnej časti tela, ktorá je tmavohnedá bez kovového lesku, zatiaľ čo *H. (N.) rufipes* je zvyčajne s kovovým leskom. Medzi najspoločnejšie znaky pre odlišenie dvoch druhov však pokladáme prítomnosť dvoch drobných, no v zásade (obzvlášť zboku) viditeľných hrbolčiek prítomných v apikálnej tretine zadohrudi u samcov (obr. 3). Pre úplný výčet odlišností medzi dvoma druhmi i porovnanie samčích genitálií je čitateľ odkazovaný na prácu Lacknera & Seresa (2018); aedeagus druhu *H. (N.) hungaricus* je na obr. 4–5.

Nový údaj druhu *Hypocaccus (Nessus) hungaricus*: Slovakia mer. or., Somotor (7596), 20.iv.2018, 1 ♂, individuálny zber na piesčitej dune východne za dedinou, I. Smatana lgt., T. Lackner det. et coll. Nový druh pre Slovensko.

POĎAKOVANIE. Chcem vyjadriť poďakovanie Ivanovi Smatanovi (Košice, Slovensko) za poskytnutie dokladového kusu *H. (N.) hungaricus* zo Slovenska. Za vyhotovené fotografie vďaka G. Seresovi a N. Rahmé (obaja Budapešť, Maďarsko) ako aj J. Romsauerovi (Štúrovo, Slovensko).

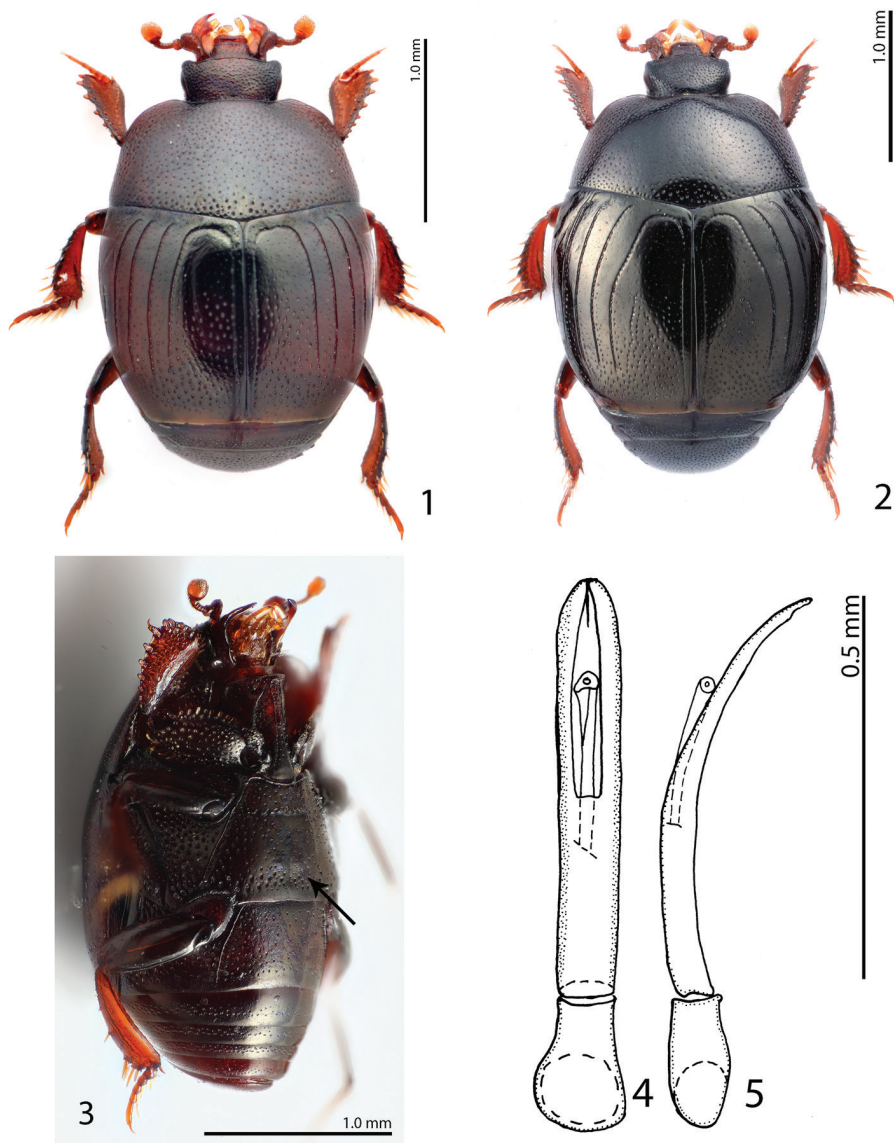
LITERATÚRA

LACKNER T. & SERES G. 2018: Revision of the subgenus *Nessus* of the genus *Hypocaccus* from Central Europe, with description of a new species (Coleoptera: Histeridae). *Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae* **58**: 419–439.

SUMMARY

Hypocaccus (Nessus) hungaricus Lackner et Seres, 2018 (Fig. 1) is an inquiline species associated with burrows of the European Ground Squirrel (*Spermophilus citellus* (Linnaeus, 1766)), recently described from Hungary, with dubious records from Austria (Lackner & Seres 2018). Apart from its natural habitat in burrows, this species has also been collected in an ant nest and some specimens were collected in pitfall traps baited with cottage cheese. *H. (N.) hungaricus* differs from the most closely related species (based on morphological and molecular evidence – T. Lackner, unpublished data), *H. (N.) rufipes* (Kugelann, 1792) (Fig. 2), by its more rectangular body (the body of *H. (N.) rufipes* is more oval), more parallel-sided pronotum (sides of pronotum more convergent anteriorly in *H. (N.) rufipes*), more densely and coarsely punctate pronotum (pronotum of *H. (N.) rufipes* has finer, more scattered punctures), and colour of the cuticle, which is darker and not metallic in *H. (N.) hungaricus*, and usually has a faint metallic lustre in *H. (N.) rufipes*. However, the most reliable character to differentiate the two species is the presence of two tiny tubercles on the basal third of the metaventre in male specimens of *H. (N.) hungaricus*, particularly visible in lateral view (Fig. 3). For further differences between the two species, as well as illustrations of the male terminalia of both, the reader is referred to Lackner & Seres (2018). Figs 4–5 show aedeagus of *H. (N.) hungaricus*.

New record of *Hypocaccus (Nessus) hungaricus*: Slovakia mer. or., Somotor (7596), 20.iv.2018, 1 m*, individual collecting in sand dunes east of the village, I. Smatana lgt., T. Lackner det. et coll. New species for Slovakia.

Figs 1–5. 1 – *Hypocaccus (Nessus) hungaricus* Lackner et Seres, 2018: habitus, dorsal view, 2 – *H. (N.) rufipes* (Kugelann, 1792): habitus, dorsal view, 3–5 – *H. (N.) hungaricus*: 3 – detail of male metaventrte with visible tiny tubercles, ventro-lateral view, 4 – aedeagus, dorsal view, 5 – ditto, lateral view. Photographs by J. Romsauer and G. Seres (1–2), N. Rahmé (3).

Obr. 1–5. 1 – *Hypocaccus (Nessus) hungaricus* Lackner et Seres, 2018: habitus, dorzálny pohľad, 2 – *H. (N.) rufipes* (Kugelann, 1792): habitus, dorzálny pohľad, 3–5 – *H. (N.) hungaricus*: 3 – detail zadohrude samca s viditeľnými hrboľčkami, ventro-laterálny pohľad, 4 – aedeagus, dorzálny pohľad, 5 – dtto, pohľad z boku. Fotografie J. Romsauer a G. Seres (1–2), N. Rahmé (3).

